

Олена Тимченко, Юлія Сибірянська, Євгенія Поліщук, Наталія Рудик, Володимир Коротун

Управління податком на доходи фізичних осіб в Україні на основі теорії ігор

Однією з основних проблем фінансової децентралізації в Україні є обґрунтування оптимальної частки розподілу податку на доходи фізичних осіб між державою та різними типами місцевих бюджетів для забезпечення територіальних громад достатніми обсягами фінансових ресурсів. З моменту прийняття Бюджетного кодексу відсоток податку на доходи фізичних осіб, сплачений з заробітної плати на різних рівнях бюджету, змінювався тричі. Однак, методика такого розподілу не є чіткою. Автори пропонують підхід до аналізу логіки розподілу податку на доходи фізичних осіб на основі теорії ігор. Ними проаналізовано різні методи прийняття рішень та доведено, що в усіх проаналізованих випадках, переможцем ставав центральний уряд України. Така поведінка центрального уряду при прийнятті рішень не відповідає цілям реформи фінансової децентралізації. Основною причиною такої ситуації є те, що рішення приймаються урядом держави, а не місцевими громадами чи їх представниками. Крім того, важким є розподіл витрат за різними типами бюджету у відповідності до компетенцій уряду. Автори надають рекомендації щодо розподілу податку на доходи фізичних осіб для надання переваг усім учасникам гри: громадам, місцевим органам влади та центральному уряду. Але ними зроблено висновок про те, що активний вплив людей на поведінку місцевих органів влади є основною передумовою для оптимального розподілу податку на доходи фізичних осіб.

Ключові слова: фінансова децентралізація, податок на доходи фізичних осіб, теорія ігор, ресурси місцевих бюджетів, податковий контроль.

Класифікація JEL: G4, C70, H30, H24.

Елена Тимченко, Юлия Сибирянская, Евгения Полищук, Наталья Рудик, Владимир Коротун

Управление налогом на доходы физических лиц в Украине на основе теории игр

Одной из основных проблем финансовой децентрализации в Украине является обоснование оптимальной доли распределения налога на доходы физических лиц между государством и различными типами местных бюджетов для обеспечения территориальных общин достаточными объемами финансовых ресурсов. С момента принятия Бюджетного кодекса, процент налога на доходы физических лиц, уплаченный с заработной платы на различных уровнях бюджета, менялся трижды. Однако, методика такого распределения не является четкой. Авторы предлагают подход к анализу логики распределения налога на доходы физических лиц на основе теории игр. Ими проанализированы различные методы принятия решений и доказано, что во всех проанализированных случаях, победителем становилось центральное правительство Украины. Такое поведение центрального правительства при принятии решений не соответствует целям реформы финансовой децентрализации. Основной причиной такой ситуации является то, что решения принимаются правительством государства, а не местными общинами или их представителями. Кроме того, трудным является распределение расходов по разным типам бюджетов в соответствии с компетенциями правительства. Авторы дают рекомендации касательно распределения налога на доходы физических лиц для предоставления преимуществ всем участникам игры: общинам, местным органам власти и центральному правительству. Но ими сделан вывод о том, что активное влияние людей на поведение местных органов власти является основной предпосылкой для оптимального распределения налога на доходы физических лиц.

Ключевые слова: финансовая децентрализация, налог на доходы физических лиц, теория игр, ресурсы местных бюджетов, налоговый контроль.

Классификация JEL: G4, C70, H30, H24.